

Την έκθεση «Η Στρατιά της Ανατολής ζωγραφίζει τη Θεσσαλονίκη» εγκαινιάζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας | ενότητες, κοινωνία

real.gr/koinonia/arthro/tin_ekthesi_i_stratia_tis_anatolis_zografizei_ti_thessaloniki_egkainiazei_o_proedros_tis_dimokratias-503627/

«...Αγαπημένη μου ανιψιά Ζυλιέν ...

... εδώ υπάρχουν πολλά κρούσματα πυρετού και δυσεντερίας ...

Ο Θεός να δώσει να τελειώσει αυτός ο τρομερός πόλεμος..."

(25 Μαΐου 1916) Μαρσέλ...

Ήταν η τελευταία ίσως καρτ-ποστάλ που έστειλε ο Γάλλος στρατιώτης Μαρσέλ - Ξυλουργός στο επάγγελμα, από την πόλη Μπορντώ της Γαλλίας, όπου ζούσε και η αγαπημένη του «ανιψιά» (συγγένεια πλασματική καθώς απευθυνόταν στην αγαπημένη του). Ο Μαρσέλ δεν άντεξε τον βαλκανικό χειμώνα και πέθανε πιθανότατα από γρίπη στην πόλη Μοναστήρι το Νοέμβριο του 1916...

πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

«...Κάθε μέρα παρήλαυναν μπροστά μας περισσότερα από χίλια άτομα, Βούλγαροι, Έλληνες, εκτοπισμένοι Τούρκοι μουσουλμάνοι με τα ζώα τους. Οι γυναίκες κουβαλούν στην πλάτη δέματα έξι φορές πιο βαριά από τους γυλιούς μας, όλες ξυπόλητες. Όταν φαίνονται κουρασμένες, ο αγαπημένος του σύζυγος, με ένα δυνατό χτύπημα στην πλάτη τις επαναφέρει στο έργο... Όλες οι γυναίκες είναι καλυμμένες με βαρύ μάλλινο ύφασμα που το συγκρατούν με τα δόντια, αδιαπέραστο από το βλέμμα επειδή δεν τους επιτρέπεται να κοιτάζουν γύρω τους" (18 Μαΐου 1916)...

..."Μου απομένουν ακόμη λίγες αντοχές και σχεδιάζω κάπου - κάπου για να μοιράζεσαι μαζί μου το ταξίδι και, κυρίως το μαρτύριο που διαρκεί εδώ και δυο χρόνια.." 1η Ιουνίου 1916. Η αλληλογραφία διακόπτεται στις 25 Νοεμβρίου 1916 - Η τελευταία καρτ - ποστάλ δείχνει μια άποψη της πόλης του Μοναστηρίου λίγο μετά την είσοδο των Γαλλικών στρατευμάτων. Τρεις εβδομάδες αργότερα, στις 13 Δεκεμβρίου 1916, ο Berraud σκοτώθηκε σε μάχη, στο ύψωμα 1248.

Στο "Musée de l'Armée" διατηρείται αρχείο με 87 κάρτ - ποστάλ, αλληλογραφία που διατηρούσε ο στρατιώτης Alexandre Berraud (1884-1916) με τη σύζυγό του τη χρονιά που βρέθηκε στο Μακεδονικό Μέτωπο, μεταξύ Οκτωβρίου 1915 και Δεκεμβρίου 1916. Κάθε κάρτ ποστάλ είναι διακοσμημένη με σχέδια, "μελέτες με πένα από μαθητευόμενο εικονογράφο". Τον Μάιο του ίδιου χρόνου είχε γράψει στη σύζυγό του: "Κρατήστε όλα αυτά τα χαρτιά καλά για να σας φτιάξω ένα ωραίο άλμπουμ του ταξιδιού μου. Αποφύγετε να βάλετε τα δάχτυλά σας στα χρώματα". Προσεκτικά διατηρημένο, αυτό το σύνολο 87 καρτών δωρήθηκε στο μουσείο του στρατού από τη χήρα του με το τέλος του πολέμου το 1921.

Οι κάρτ - ποστάλ (περί τις 150 συνολικά απο πέντε ενιαία σύνολα) και κυρίως τα κείμενα απο το πίσω μέρος τους, ζωγραφικά έργα, (περί τα 400 συνολικά) σχέδια, ακουαρέλες, λάδια, πολλά από τα οποία παρουσιάζονται για πρώτη φορά στο κοινό, περιλαμβάνει η μεγάλη έκθεση που διοργανώνει το Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών Α.Π.Θ, με τίτλο "Η Στρατιά της Ανατολής ζωγραφίζει τη Θεσσαλονίκη".

Η έκθεση έχει τεθεί υπό την αιγίδα της Προεδρίας της Δημοκρατίας και τα εγκαίνια θα γίνουν το Σάββατο 27 Οκτωβρίου, στις 19.00, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Προκόπη Παυλόπουλο.

Πρόκειται για έργα Γάλλων κυρίως στρατιωτών - καλλιτεχνών της Στρατιάς της Ανατολής, επαγγελματίες ζωγράφοι, περισσότερο, ή λιγότερο γνωστοί, αλλά και άγνωστοι, ερασιτέχνες που ο πόλεμος τους έφερε μοιραία στην περιοχή.

Οι δημιουργοί των έργων προσεγγίζουν θέματα όπως: Η Θεσσαλονίκη και ο πόλεμος, η εμπλοκή της πόλης και της ευρύτερης περιοχής (ανασκαφές, βυζαντινά, οθωμανικά μνημεία, μονές και τοπία του Αγίου Όρους, απόψεις της πόλης της Θεσσαλονίκης και των περιχώρων της, την καθημερινότητα, τους ανθρώπους της, τα επαγγέλματα, την ποικιλία ενδυμασιών και στολών, τα βουβάλια, και τέλος τον ίδιο τον πόλεμο, στιγμιότυπα στα μετόπισθεν αλλά και τη φρίκη του πολέμου).

"Πρόκειται για μία έκθεση για τον Πόλεμο χωρίς πόλεμο", τόνιζε, σήμερα, παρουσιάζοντας την έκθεση η γενική γραμματέας του Δ.Σ. του Τελλογλείου, καθηγήτρια του Α.Π.Θ., Αλεξάνδρα Γουλιάκη - Βουτυρά, που έχει τη γενική ευθύνη της διοργάνωσης.

"Η έκθεση καταγράφει μία περίοδο ελάχιστα γνωστή, τόσο στη Γαλλία όσο και στην Ελλάδα, σε σημείο που δεν καταγράφεται ούτε καν στα σχολικά εγχειρίδια κι' αυτό διότι στη Γαλλία έδωσαν περισσότερη έμφαση στο Δυτικό Μέτωπο, ενώ στην Ελλάδα υπήρχαν την ίδια εποχή άλλα μεγάλα γεγονότα", τόνιζε ο γενικός πρόξενος της Γαλλίας στη Θεσσαλονίκη, διευθυντής του Γαλλικού Ινστιτούτου, Philippe Ray, υπογραμμίζοντας ιδιαίτερα το πολιτισμικό "σοκ" που υπέστησαν οι νεαροί Γάλλοι στρατιώτες (η πλειονότητά τους καταγόμενοι από τη γαλλική επαρχία αλλά και από αποικίες των Γάλλων, τη Σενεγάλη, τη Μαδαγασκάρη, τη Γουαδελούπη κ.α) όταν ήρθαν για πρώτη φορά σε επαφή με την "πολύχρωμη Ανατολή με διαφορετικές θρησκείες, κουζίνες, ήθη και έθιμα των κατοίκων.

Καλλιτέχνες, όπως οι Paul Jouve, Charles Martel, Amable Benois, Miklos Rameaux, Emil Gerlach κ.ά. ξεχωρίζουν στο δύσκολο είδος της ακουαρέλας, ενώ μία ενδιαφέρουσα πτυχή του θέματος αναδεικνύουν τα έργα που δημιουργούν την ίδια περίοδο καρικατουρίστες και σκιτσογράφοι.

Για την έκθεση συνεργάστηκαν η Γαλλική Σχολή Αθηνών και το Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης. Εκθέματα δάνεισαν: από το Παρίσι το Musée de l'Armée, το Μουσείο Ρομπιδου και το Institut de France, η Γαλλική Σχολή Αθηνών, η Εθνική Πινακοθήκη της Αθήνας, το ΜΙΕΤ, το ΕΛΙΑ, η συλλογή Αρσέν και Ρουπέν Καλφαγιάν και ιδιώτες συλλέκτες εντός και εκτός Ελλάδας.

Μετά τα εγκαίνια του Σαββάτου, τη Δευτέρα 29 Οκτωβρίου 2018, στις 19.00, στο Αμφιθέατρο του Τελλογλείου, θα δοθούν διαλέξεις, με θέμα τη Στρατιά της Ανατολής, στο πλαίσιο της νέας έκθεσης με ομιλητές τους: Sylvie Le Ray-Burimi, επιμελήτρια του Musée de l'Armée, η οποία θα μιλήσει για το έργο του ζωγράφου Paul Jouve και οι Lucile Arnoux - Farnoux, Πανεπιστήμιο της Τουρ και Alexandre Farnoux, διευθυντής της Γαλλικής Σχολής Αθηνών, που θα αναφερθούν στη σύνδεση του Μεγάλου Πολέμου με τη λογοτεχνία και τις εικαστικές τέχνες.

Κατά την έναρξη της εκδήλωσης, ο πρέσβης της Γαλλίας στην Ελλάδα, Christophe Chantery, θα απονείμει τα διάσημα του Ιππότη της Λεγεώνας της Τιμής στη γενική γραμματέα του διοικητικού συμβουλίου του Τελλογλείου Ιδρύματος, καθηγήτρια του Α.Π.Θ. Αλεξάνδρα Γουλάκη - Βουτυρά. Πρόκειται για τιμητική διάκριση που αφορά στη δράση της κ. Βουτυρά στην προώθηση της ελληνογαλλικής συνεργασίας στον τομέα του πολιτισμού μέσα από πολυάριθμες εκθέσεις στο Τελλόγλειο, με κορύφωση την τρέχουσα.

Η έκθεση που συνοδεύεται με σειρά παράλληλων εκδηλώσεων (θεατρικό δρώμενο σε συνεργασία με το ΚΘΒΕ, στρογγυλή τράπεζα, διαλέξεις), καθώς και ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα θα είναι ανοιχτή στο Τελλόγλειο Ιδρυμα ως τις 10 Φεβρουαρίου 2019.